

Egyébként semmi fontosabb tárgya az ülésnek nem volt. Harmadszor felolvasták és elfogadták a fűtési kormányzó palotájának költségeiről s az újonnan építendő házak adómentességéről szóló törvényjavaslatokat s letárgyalták — vita nélkül — a mezőgazdasági és mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat függőbben hagyott szakaszait.

Ma, kedden, királyi leirattal berekesztik a második s megnyitják a harmadik ülésszakot.

Vaillant kivégzése.

Páris, febr. 4.

A francia képviselőház mult év december hó 9-én borzasztó robbanásnak volt színhelye. Eppen mikor a képviselő a választások igazolásával voltak elfoglalva, a jobb oldali karzatról egy pokolgép dobta le az ülésterembe. A pokolgép fölrobant és sűrű füst töltötte be az üléstermet. A robbanásra halálos csend következett, de ez csak egy percig tartott, azután pedig óriási lármá s tolongás keletkezett úgy a képviselők, mint a kázat közönsége kifelé tödült s e közben halálos dulakodás támadt az ajtókon, sokat földre tepertek, sokan pedig pusztán megsebesültek. A robbanás óriási pusztítást vitt végbe, de halálest nem történt, mert csak 7 képviselő és 20 karzati látogató sebesült meg többé-kevésbé súlyosan. A képviselőházi elnök, Dupuy rendelkezése rögtön elzárta a ház üszönetét, azután pedig kétségtelen volt, hogy a merénylőnek nem sikerült elosonni. — Tényleg úgy is volt, mert a sebesültek között volt Vaillant anarkista is, ki egyik ajtón, véresen el akart menekülni, de a ház egy hivatalnok ebben megakadályozta. Elfogatása után néhány nappal kivallotta tettét s kijelentette, hogy társai nincsenek. Ennek a tragédiának ma játszódott le az utolsó felvonása, mert Vaillant-ot ma reggel kivégezték.

A bírósági hivatalos személyek egynegyed 7 órakor érkeztek a La Roquette-börtönbe. Vaillant 7 órakor elrejtett fel és heves beszédekkel mondogott, melyekben anarkista-elméleteket fejtegetett. Nem akart italt elfogadni, mert nincs szüksége rá, hogy bátorságot merítsen az italból. A vallás vizsgáztatás visszautasította. A börtön előtt lovas őrség állott fel a verpad körül. A rendőrfőnök rendelkezése a hírlapok képviselői a rendőrök előtt állhattak, hogy a kivégzést jól lássák. Midőn a vezénylőtiszt kardjával jelt adott, kinyiták a börtön kapu és Vaillant körülvevő Deibler hőhértől és legényeitől, biztos és gyors léptekkel, — a mennyre lánczai megengedték, ment a verpad felé. Kiáltását: »Halál a polgári társaságra! Eljen az anarchia!« szilárd és erős hangon ejtette ki. A kivégzés incidens nélkül folyt le. Vaillant testét, melyet 20 lovas kísért, kocsin vitték a temetőbe. Midőn a verpadot szétszedték, nagyszámu néptömeg megkísérelte előre nyomulni, de a rendőrök visszatartották addig, míg a verpad egészen el volt távolítva.

BELFÖLD.

A gellérthegy-i csitadella és a főváros. Wekerle miniszterelnök a főváros képviselőinek nemrég tartott értekezletén, mint tudva van, kijelentette, hogy meg fogja tenni a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a gellérthegy-i csitadella 240,000 frtnyi becserkénék elengedésével a fővárosnak engedessék át. A miniszterelnök meg is tette legfelsőbb helyen az előterjesztést az iránt, hogy a gellérthegy-i csitadella tulajdonjoggal ingyen a főváros rendelkezésére átboccsátassék; 6 felsége ezt meg

én az ölembet vettelek, átöleltem karcsu derakad, te szépen a nyakam közé fűzted gömbölyű karjaid, mint a hogy az iszalag átöleli a tölgyfa kérges derakát és aztán megindultunk a tulsó partra.

Mikor a víz közepén voltunk, a pillantásaink találkozottak, kipirult arcod csaknem erte az enyémet, forró lehelletünk egybeolvadt, te még jobban belém fogóztál, én vágytelten magamhoz szoritottam karcsu termeted. . . . és aztán az ajkunk összeért és megnyitott előtünk a menyey boldogság szentélye.

Most egyszerre elkezdett a napfénye homályosulni, majdnem egész sötét lett, lábaim alatt mintha megmozdult volna a talaj, a fejem megtelt zúgással, csattogással . . . hol vagyok? . . .

A fáradság és kimerültség álomba ringatott és most fölébredtem. A nap sugaras berek eltűnt, s odakünn megint csak a sivar hőmező terült el szemem előtt, a patak szerelmes csevegését a kerekék egyhangu kattozása váltotta fel, a madarak vidám danája helyett csak a mozdony éles füttye kiáltott bele olykor a néma éjszakába; a lámpa a kocsi mennyezetén kialvó felben nagyokat lobbant és az utitársak egykedvűen beszélgettek az időről és a politikáról.

Boldog álom, szomorú ébredés! Odanyomtam forró homlokomat az ablak hideg üvegéhez és elgondoltam, hogy ez a vas szörny minden pillanattal messzebbre visz tetőled és a szívem, ez a nyugtalan kis húsdarab úgy tudott erre a gondolatra fájni!

Z. Szász Gerő.

is engedte s az erre vonatkozó miniszteri leirat már legközelebb a fővároshoz érkezik.

A sommás eljárás. A sommás eljárásról szóló törvény végrehajtási rendeletét, mint a Magyar Pénzügy értesül, az igazságügyminisztériumban már elkészítették s a jövő hónapban fog a hivatalos lapban megjelenni. A rendelet a törvényt 1894. május 1-ére lépteti életbe. Az új törvény következtében szükségessé vált kinevezéseket most kombinálják, a minisztériumban s a kinevezések márczius elsejére, vagy április elejére várhatók.

A függetlenségi és 48-as párt f. hó 8-án, csütörtökön délután 6 órakor értekezletet tart. Tárgy: a képviselőház alakulása és a kör tisztikarának megválasztása. A párt elnöksége felkéri a párt összes tagjait, hogy az értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

A házassági javaslat. A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap d. e. 11 órakor Krajsik Ferencz dr. elnöklete alatt tartott ülésében a házassági törvényjavaslat 166 §-át tárgyalta s annak szövegében megállapodván, hitelesítette a bizottságnak a törvényjavaslatot illetőleg a ház elé tejesztendő jelentését.

KÜLFÖLD.

Az új bécsi nagykövet. Amaz újabb hírek ellenében, hogy Reuss herceg bécsi nagykövet nem mond le, véglegesen megerősítik, hogy Eulenburg gróf legkésőbb két hónap mulva bevonul a bécsi német nagykövetségi palotába.

A kolera megszűnése Törökországban. Konstantinápolyból jelentik, hogy az ottani egészségügyi tanács, minthogy a török fővárosban több nap óta egyetlen egy kolera-eset sem fordult elő, beszűntetette a K-Ruméliába utazókra vonatkozó s a szaloniki, szicziiai és odesszai vidékeken fennálló övintézkedési rendszabályokat. A beérkező jelentések szerint a járvány az egész országban megszűntnek tekinthető, csak a brüssai vilájet Kermasti nevű községében tört ki újlag a kolera, hol egy hét alatt nyolcz betegedést konstataáltak, melyek közül 5 eset halállal végződött.

A braziliai polgárháború. Newyork, febr. 4 Rio de Janeiroból 3-iki kelettel ideérkezett távirat szerint a kormánycsapatok Curitiba mellett legyőzték, mely alkalommal 200 embert vezettek. De Mellé 1000 embert küldött Curitiba vidékére.

A h-nánási népgyűlés.

(Levél a »Debreczen« f. szerkesztőjéhez.)

Kováts József úrtól, a h-nánási kerület orsz. gyűl. képviselőjétől, vettük a következő levelet:

Tisztelt barátom!

A »Debreczen« azt újságolja, hogy H-Nánánson febr. 11-én pártgyűlés lesz s hogy a hozandó határozatról én is értesítve leszek.

Azt hiszem, eléggé köztudomásu, hogy én kerületem választói többségének érzelmeivel eddigelé összeütközésbe nem jöttem s általában politikai magatartásom folytán föltehető, hogy összeütközésbe jönni nem is fogunk, és így a közletemy, mely nyilván mint fenyegetőzés tűnik föl, elmaradhatott volna.

Mar a mult évben, midőn Eötvös Károly a pártot szétrobbantani megkísérelte — nem alitom, hogy rosszhiszemleg, — sajnosan tapasztaltam, hogy a »Debreczen« tévtonjan jár, de hogy engemet is mintegy gyanuba vegyen s annak lapban kifejezést adjon, mintha engemet a nyilvánosság előtt valamire figyelmeztetni kellene, vagy talán kerületem s pártom választóit kellene reám figyelmesse tenni: éppen nem vártam.

Nem vártam annál inkább, mert a »Debreczen« előtt tudva van is, hogy én adott programomtól, adott szavamtól, semmiféle fenyegetes, vagy határozat által magamat elterítetteti nem fogom.

Sziveskedjék jelen soraimnak becses lapjában helyet adni.

Melyek után vagyok

Budapest, 1894, febr. hó 4-én,

baráti üdvözléssel:

Kováts József.

Azon ószinte tiszteletből kifolyólag, melylyel Kováts József képviselő ur iránt viseltem, a fenti levelet nem hagyhatom válasz nélküli s minthogy a képviselő ur levelet a nyilvánosság elé szánta, nekem is a nyilvánosság előtt kell válaszolnom, mert a válasz nélkül igen ferde helyzetbe jutnék.

Csak nem régebben történt, hogy egyik kiváló függ. és 48-as párti képviselő ur a miatt panaszkodott, hogy én őt a »Debreczen« hasabjain folytonosan bántom, holott eszemágában se volt ilyet tenni. Kértem, hogy mutassák meg azon cikket, melyben az állítólagos sérelem foglaltatik, mert én ilyet, hiába forgatom a lapnak már megjelent számain, nem találok. S bizony nem tudták azt mások sem megtalálni! Olyannal vádoltattam tehát, a mit el nem követtem.

Most hasonló helyzetbe jutottam, Kováts József képviselő ur vádol olyan dologgal a

miben ismét olyan ártatlan vagyok, mint a ma született bárány.

Azt hiszem, hogy ez a vád pusztán egy kis félreértésből eredt. Mert mielőtt is áll tulajdonképen a terhemre irt cselekmény?

Csak annyiból, hogy a mult szombaton a h-nánási függetlenségi párt egyik vezérferfiától levelet kaptam, melyben tudatta velem, hogy sokan készülnek bejönni a debreczeni népgyűlésre, de 6k maguk is külön népgyűlést (tehát nem párt gyűlést) fognak tartani f. hó 11-én s e gyűlés határozataról Kováts József képviselő urat értesíteni fogják. A levélről arra kért, hogy közöljem azt a »Debreczen«-ben. Szívesen megtettem. (Különbön közölték ezt más lapok is, saját levelezőik értesítése alapján.)

En az egész dologban ma se látok egyebet egy hírnél, melynek beküldéséért még köszönettel tartozom. — Kováts József képviselő ur azonban azt olvasta ki belőle, hogy e közleményben fenyegetés foglaltatik, sőt tovább megy, midőn azt mondja, hogy a »Debreczen« őt mintegy gyanuba veszi s olyan képviselőnek tartja, kinek adott programjában hinni nem lehet, figyelmesse kell tehát reá tenni a választókat.

Ha nekem, midőn a beküldött pár sornyit értesítést a lapban fölhasználtam, ilyen gonolat még csak az agyamba is ötlött, — ha rám bizonyítja valaki, hogy én Kováts József képviselő urat valaha gyanuba fogtam, — ha rám sűtik azt, hogy nem mindig a legnagyobb tisztelettel nyilatkoztam és irtam az ő személyéről és működéséről: akkor menten leha gyom a fejemet vágatni.

Ezeknek előre boccsátása után még csak azt kívánom megjegyezni, hogy abban, hogy a népgyűlés határozataról Kováts József képviselő urat értesíteni fogják, én nem látok semmi fenyegetést, vagy bizalmatlanságot, sőt éppen megriszteltetésnek tartom azt. Mert valószínűleg az fog történni, hogy a H-Nánánson tartandó népgyűlés kérvényével nem fog egyenesen a képviselőházhöz fordulni, mint ezt a debreczeni népgyűlés tette, hanem a kérvény benyújtására a képviselő urat kéri föl. Bizonyára ezt érte a levélről az »értesítés« alatt.

En is ezt értem s meg vagyok róla győződve, hogy a h-nánási kerület választói nem fenyegetni, nem presszionálni, — hanem éppen megrisztelni ohajjták szeretett képviselőjüket.

A képviselő ur levelének azon passzusára, hogy a »Debreczen« tévtonjan jár, nem válaszolhatok, mert nem vagyok tisztában vele, hogy mit ért e kifejezés alatt? Ha a függetlenségi és 48-as pártkörben dalt vizsaly alkalmával a »Debreczen« magatartásával nem megelégedve: azt nagyon najnálom, de hát a »D e b r e c z e n«-nek, mint a közvélemény egyik organumának, ezuttal sem volt szabad elzárkózni a kritika nyilvánítása elől. Hogy ez a kritika a vizsalykodó felek egyikének nem tetszett: az természetes. Az ellenkező kritika viszont a másik felt bántotta volna. Bölcs Salamon itéletei sem találtakoztak mindig a két fél tetszésével, hát akkor egy lap itélete, hogy találkozhatnék azzal?

Ha pedig a tévtonjan való járás alatt a »Debreczen«-nek netalán az egyházpolitikai kérdésben elfoglalt álláspontját értené a képviselő ur: akkor erre a választ megadta már a debreczeni népgyűlés, melyen Hajduvármegye és Debreczen választó polgárai (kiknek nagy többsége a függetlenségi párt taborába tartozik) hasonló álláspontot foglaltak el.

Nyugodt lelkiismerettel fejezem be soraimat, mert se az általam mélyen tisztelt képviselő ur ellen, se pártom programja ellen soha nem vétettem.

Kösa Barna.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Febr. 10. Esküdtészi tárgyalás. (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Febr. 10. Evang. fillér-egylet tea-estélye a »Korona«-táncztermében.

Febr. 10. Szűts Mihály felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Febr. 10. Tánczvizgalm az egyetem javára a Margit-fürdőben.

Febr. 11. A debrecz. gazdasági egylet választmányának ülése. D. e. 10 ó.

Febr. 11. Az alföldi takarékpénztár közgyűlése. D. e. 10 ó.

Febr. 11. A közgyűlési oktatást fejlesztő egyesület alakuló közgyűlése.

Febr. 11. A fodrász és borbély-segédék tánczvizgalm az egyetem javára.

Febr. 12. Hajduvármegye közigazgatási bizottságának havi ülése.

Febr. 15. Hajduvármegye közgyűlése.

Febr. 17. Esküdtészi tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Febr. 17. A zsidó ifjuság iskolabája a »Bika«-táncztermében.

Febr. 18. Kölsönös-segélyző egylet közgyűlése. D. e. 10 ó.

Febr. 18. Önkéntes tőzoltók tánczvizgalm a Margit-fürdőben.

Febr. 23. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Febr. 24. A függetlenségi párt bája a »Korona«-ban.

Febr. 25. Az iparos-kör közgyűlése. D. u. 3 ó.

Ujdonságok.

* Népgyűlés H-Szoboszlón. A debreczeni népgyűlés, melynek se párt-, se felekezeti színezete nem volt, tetre buzdította mindazokat, kik az egyházpolitikai kérdéseket magyar nemzeti szempontból mérlegelik és itelik meg. A debreczenihez hasonló népgyűlések tartattak vasárnap Ujpesten, Zilahon és Marosvásárhelyen. Hajduvármegye több vála-zó kerülete, noha a debreczeni népgyűlésen mind-egyik képviselve volt, elhatározta, hogy a debreczeni népgyűlés nyomatékául még külön népgyűléseket tart. Emilitettük már, hogy H-Nánánson az egész választó-kerület bevonásával, f. hó 11-én tartatik meg a népgyűlés; tegnap este pedig, lapunk megjelenése után, H-Szoboszlórról vettük a következő táviratot: »Szerdán reggel 9 órakor népgyűlés lesz az egyházpolitikai javaslatok ügyében.« E népgyűlést, mint egy ma delben érkezett újabb táviratból értesülünk, a h-szoboszlói kerület függetlenségi pártja kormánypártja együttesen hívta össze. A meghívás tehát éppen úgy történt, mint a debreczeni népgyűlésnél. Mindezen jelenségek azt bizonyítják, hogy az egyházpolitikai kérdések, melyek odafönt Budapesten annyit zavart és fejtelenséget okoztak, noha már 1867-ben meg kellett volna azokat oldani, ma már érett gyümölcsöt képeznek, mert hiszen bebizonyult az, hogy a magyar nemzet e kérdéseknek halysz megoldá-át sürögösen ohajlja és kéri.

* A közgyűlési oktatást fejlesztő egyesület vasárnap, f. hó 11-én d. e. 10 órakor tartja alakuló közgyűlését a város-háza nagy tanácstermében. Stern Győző szerv. bizotts. elnök. Váczy János, szerv. bizotts. elnök. Dr. Bakonyi Samu, ügyvéd, Herczeg János, tanító, Serly Ede, iparos, Bauer Ignác, gégyáros, Jóna Dániel, iparos, Dr. Szántó Sámuel, tanár, Bisotka Gábor iparos, Laczkó Károly, tanár, Tóth Kálmán, iparos, Eötvös Károly Lajos, kir. tanfelügyelő, Padrah S. kir. közjegyző, Szoboszlón, Vantsa György, tanító, Harsányi István, gyáros, Rössler Richard építész, Zalai Márk, tanár szervező bizottsági tagok. Targyszorozat: 1. Az egyesület megalakulása. 2. Az alapszabályok elfogadása. 3. A tisztviselők és választmány választása. Alapirások a közgyűlési folyamán is eszközölhetők.

* A szatmári háromszoros rablógyilkosság. A tanúkijelentés naponként folyik; jelenleg azokat hallgatják ki, a kik Uj Borbála vallomása szerint Francz Pálnál előjegyzésbe voltak veve. A vizsgálóbíró az iránt kérdezte meg a tanúkat behívott egyeneket, megfordult-e Francz Pál a házuknál, minő volt a viselkedése ott tartózkodása alatt? A szatmári püspök: Meszlényi Gyula, magához hívatta a szerencsétlenül jart főpinczért, Sporni Gyula, részvetellel kérdészködött helyzete felől, és kiegészítte őt egy jókora összeggel. A legutóbbi szembesítéssel Francz Pál úgy nyilatkozott, hogy a pinczért nem ismeri s házuknál sohasem fordult meg. Ez alkalommal mutattak meg Sporninak az elrabolt tárgyakat, a melyeket Francz lakásán találtak. Sporni magának ismert azokat, az egyik karikagyűrűben különben ott van a neve is, ez lévén a jeggyűrűje, melyet a meggyilkolt asszony viselt. A vizsgálóbíró felmutatta azokat a rostás legénynek is; ő persze, közömbös arczot vágott; nem ismert azokat s lakásában történt elrejtéséről mit sem tudott. — A vizsgálóbíró ekkor feltárta előtte Uj Borbála vallomását, de ő megmaradt konok tagadása mellett mindent Uj Borbálara hárított. Hogy mennyire elfáult gonosztevő mindkettő, kitetszik azon körülményből, hogy a szerencsétlenek bonczolása alkalmával oda vezették őket halott áldozataikhoz s úgy Francz, mint kedvese, Uj Borbála közönyösen szemléltek a boldogtalankokat. A vizsalyat közeledik a befejezéshez, a végtárgyalás ele nagy érdeklődéssel néz a közönség.

* Csáky és a középiskolai tanáregyesület. Abból az alkalomból, hogy Csáky gr. közoktatási miniszter a képviselőház elé terjesztette a közszégi és felekezeti tanárok nyugdíjintézetéről szóló, várva-várt törvényjavaslatot, számos középiskola és tanár-tetület üdvözölte küldöttseg útján, vagy felirattal a minisztert. — A középiskolai tanárok orsz. egyesülete azonban mindmáig késett azzal, hogy a tanárok halájját tolmacsolja Csákyknak. Most Kardos Albert debreczeni állami középiskolai tanár sürgős indítványt nyújtott be a közp. választmányhoz, hogy a választmány azonnal, esetleg rendkívüli gyűlésből is, intézzen halálfeleiratot a miniszterhez. Ez annál inkább várható el a tanáregyesület választmányától, mert maga is igen gyakran tett fölterjesztést a közoktatási miniszteriumhoz a nem állami tanárok nyugdíjintézetének létesítésé végett.

* A borraválók kérdése valóságos forradalmat idézett elől Párisban a pinczerek, bérkocsiosok, borbélysegédék s általában minden rendű és rangu alkalmazottak közt, írja a Temps. Mindnyajjan hangosan követelik a borraváló teljes eltörlését s helyette a rendszeres fizetés felemelését. Régóta nagy az ellen-szenv a borraváló ellen, írja az említett lap, úgy azoknál, a kik adják, mint azoknál, akik kapják, főleg, mert ez utóbbiak azt állítják, hogy a helyiségekben kitett per elyekben összegyűlt borraválókól nagyon kevés jut az ő zsebébe. Különösen élénk agitációt fejtenek ki a borraváló ellen a kávéházi alkalmazottak. Egmás után tartják a gyűléseket s e hó 1-én tartott értekezletükön bizottságot küldött ki a kérdés gyors, erélyes megoldására. Ezt a moz-

galmat, mondja a Temps, fel kell közzésségek. Mert itt utóvégre közönségtől függ s azon a napon étel és ital szabott árát megfizetetlenül becsukjuk tarczánkat, ve valóknak. — Minden oda mutat, gyümölcs, csak legyen bátorságnál! Elitelve a közönség, elítelve zottak által, nincs mellette több, csak az észleltüladonosok. De e re-földre esküldöznek, hogy sem hasznuk nincs belőle, tehát őknak meg eltörlése fölött. A párisi lán minket is megszabadít végre has adótl.

* Színház. Tegnap Plan nevillei harangok-jában gyönyörű zepes számú közönség. Szerk, K. P. a c s i J u l i a k a j a t e k e t e frappans hatás mellett. F e r e n c z i, ki Henry marqua a töle telhetőleg legjobbat ad Gáspár apója már nem ösmérség előtt. Gyönyörű játék a számára a közönség tetszés. K r e m e r a bíró szerepében játszott és sikerült mókaival meg kelteit. G a l y a s i P a u l a, időben határozott haladás tapasztamaival nyílt színen is tapasztad ad jól rendezett s összevagy sajnos, hogy a kör az utóbbi vesztett szabotosságából s feltü lenséggel rontja et a karének legy — Ma Suderman hatóság szü c s ü l e t e kerül szíre. Holna h a z a s s a g a adatik.

* Debreczen katonae mult hóban a katonai létszám letén következő volt: közös h tona volt 973; 158 lóval, m nél 624 ember volt 151 lóval, létszám tehát 1597 emberből állott. — Utóállított idegen ember.

* Az adózó Debrecze hóban a lakosság által állít j e b e n befizetett e mult év folyó évről 3172 frt 55 kr; k 326 frt 41 kr; összesen 15,562 zetetett tovább: hadmentess 55 kr; fegyveradó 2 2 a d ó 762 frt 66 kr; i d e g y 229 frt 35 kr; végrehajtási köl kr; járdá adó 109 frt 72 kr; s ság 5 frt; utadó 126 frt 39 k

* Iparügy. A rendőrfőke I-ső foku iparhatóság által a l ömböző iparágak önálló gyak egyén láttatott el ipar-igazolva könyv kiadatot 87 darab.

* Hymen. Január hó a napja szokott lenni. Az idén e ságra lépett ev. ref 58 pár, rón ág. ev. 2 pár, izr. 2 pár, össe

* Népesedés. A mult b ban született törvényes fiu törvénytelen fiu 2, leány 1. születtek száma 44. Ezzel szá 32-en. A szaporodás 12.

* Egészségügy váro nuár hónapban a közegészségi zóbb volt, mint az ezt megag Ragályos betegségek ritkábban az influenza, mely a megelőz mértékben uralkodott, eszökeg edések különben e hóban is enzából s az ebből eredő baj Szörványon san kanyaró és ros észleltetett.

* Debreczeni törvény itelt a kir. törvényszék Moldo leány felett, ki gazdaja Borusból egy ezüst órat orozott e tette. Egy hónapi fogházat kap bele nyugodott.

* Lassan szaporodil A mult, január hóban születé összesen 204 gyermek. Ezzel halt 155 egyén A szaporodás

* A közkórházban beteg mara't apolás alatt.

* Közgyűlési okta gyesületi oktatásnak e tankerü sére a társadalom örvendetes ditott városunkban. Ez idő sz jelentkezők száma, kik az mörülnek.

* Esti lepkék. Az szereti a nappalt, az ő orszá ha a félig néptelen utcakon lángok. Hanem a lepke, mely fény-lángba redessen megeg B i r ó J o z e f a is ott ál a szere: élni s a mi a legnagyobb gyorsan élni.

* Csendélet. Az elmu a rendőrség által letartóztatol emberölésért 2, összesen 137 zül átadott az illelékes bírós. dörög által megbüntettetett t toloncoltatott 35 vidékről 33 véle kiutasított 27: összes

* Kitiltott kolduso bert tiltott ki ma a rendőrség nagyon jövedelmének talajja visszaélnék az emberek jó Delát a mai világban még a engedély kell

ok.
oboszlón. A se pári-, se fe-
 re buzdította
 koi kérdéseket
 merlegelik és
 onló népgyüle-
 en, Zilahon és
 e több választó
 gyűlésen mind-
 a, hogy a deb-
 még külön nép-
 hogy H-Naná-
 bevonásával, f.
 gyűlés; tegnap
 után, H-Szo-
 tot: »Szerdai
 az egyházpoli-
 gyűlést, mint
 avratból érte-
 lenség, partj a
 szse. A meg-
 mint a debre-
 ssegek azt hi-
 kérdések,
 zavart és fe-
 1867-ben meg-
 már érett gyű-
 bebizonnyult az,
 neknek helyes
 kéri.
tást fejlesz-
 11-én d. e.
 ését a város-
 Győző szerv.
 szerv. bizotts.
 v. Herczeg
 Bau-r Ig-
 os, Dr. Szán-
 paros, Lacz-
 paros, Egt-
 Padrah S. kir.
 György. tanító,
 Richárd ép-
 bizottsági
 esület megal-
 adása. 3. A
 Alasztása. Ala-
 eszközölhetők.
szoros rabló-
 naponkin-
 k ki, a kik Uj
 sz. Pálnai elő-
 lobíró az iránt
 vott egyenket,
 kánál, minő volt
 abatt? A szai-
 magához hivatta
 Sporni Gyula,
 helyzete felől,
 szeggel. A leg-
 al gy nyilat-
 meri s házuk-
 kálommal mu-
 ott tárgyakat, a
 k. Sporni ma-
 karikagyűrű-
 s, ez léven a
 ott asszony vi-
 zókat a rostás
 os arcot vá-
 sában történt
 A vizsgálób-
 vallomást, de
 illetett mindent
 mennyire elfá-
 dedések különben e hóban is leginkább influ-
 ezából s az ebből eredő bajokból állottak.
 Szórványon sanyaró és roncsoló torokból
 észleltetett.
Debreczeni törvényszék. Tegnap
 ítelt a kir. törvényszék Moldován Anna öröm-
 leány felett, ki gazdája Borus András szobájá-
 ból egy ezüst órat orozott el s azt zálogba
 tette. Egy hónapi fogházat kapott, mely ítéletbe
 bele nyugodott.
Lassan szaporodik Debreczen!
 A múlt, január hóban született városunkban
 összesen 204 gyermek. Ezzel szemben meg-
 halt 155 egyén A szaporodás tehát 49.
A közkórházban e hó elején 221
 beteg maradt ápolás alatt.
Kézgyesítő oktatás. A kézü-
 gyességi oktatásnak e tankerületben fejleszté-
 sére a társadalom örvendetes mozgalmat in-
 dított városunkban. Ez idő szerint már 300 a
 jelentkezők száma, kik az egyesületbe tö-
 mörülnek.
Esti lepkék. Az éjjeli lepke nem
 szereti a nappalt, az ő országa este kezdődik,
 ha a félig neptelen utcákon fejelelnak a gáz-
 lángok. Hanem a lepke, mely vakon rohan a
 fény-lángba, redesen megegeti a szárnyait.
 Biró József is ott ül a börtönben mert
 szereti élni s a mi a legnagyobb baj: hamar,
 gyorsan elni.
Csendélet. Az elmúlt január hóban
 a rendőrség által letartóztatott lopásért 124,
 emberölésért 2, összesen 137 egyén. Ezek kö-
 zül átadott az illetékes bíróságnak 13, a ren-
 dőrség által megbüntettetett 124. A városról el-
 toloncoltatott 35 vidékről 32, kényszer utle-
 vével kiutasított 27; összesen 94 csavargó.
Kitiltott koldusok. Egy rakás em-
 bert tiltott ki ma a rendőrség a városról, kik
 nagyon jövedelmöznek találják az állásukat s
 visszaválnak az emberek jó hiszeműségével.
 Dehát a mai világban még az ehenhalásra is
 engedély kell

galmat, mondja a Temps, fel kell használni a
 közönségnek. Mert itt utóvégre is minden a
 közönségtől függ s azon a napon, midőn az
 étel és ital szabott árát megfizetve, kéréle-
 tetlenül becsukjuk tarczánkat, vége a borra-
 valóknak. — Minden oda mutat, hogy érett a
 gyümölcs, csak legyen bátorságunk leszakíta-
 ni! Elitélve a közönség, elitélve az alkalma-
 zottak által, nincs mellette több senki —
 csak az üzletlajdonosok. De ezek is menyi-
 re-földre esküdöznek, hogy semmi személyes
 hasznuk nincs belőle, tehát ők sem ütközhet-
 nek meg eltérőse föltől. A párisi mozgalom ta-
 lán minket is megszabadít végre ettől a ter-
 hes adótól.
Színház. Tegnap Planquette »Cor-
 nevillei harangok«-jában gyönyörködött a kö-
 zepes számu közönség. Serpolette-et
 K. Kopácsi Juliska játszotta és éne-
 keite frappáns hatás mellett. Nagyon jó volt
 Ferenczi, ki Henry marquis szerepében
 a töle telhetőleg legjobbat adta. Tiszai
 Gáspár apója már nem ösmeretlen a közön-
 ség előtt. Gyönyörű játéka tegnap is kivívta
 számára a közönség letszés nyilvánítsait.
 Krémér a bírő szerepében szerencsésen
 játszott és sikerült mókaival nagy derűltsé-
 getkeltett. Galyasi Paula, kin az utóbbi
 időben határozott haladás tapasztalható ének-
 számaival nyílt színen is tapsot aratott. Elő-
 adás jól rendezett s összevágó volt, hanem
 sajnos, hogy a kör az utóbbi időben sokat
 vesztett szabatoságából s feltűnő fejelemzet-
 lenséggel rongja et a karének legszebb számai.
 — Ma Suderman hatásos színműve »A be-
 c s u l e t« kerül színr. Holnap a »Figaró
 há z a s s a g a« adatik. (SZ.)
Debreczen katonasága. Az el-
 mult hóban a katonai létszám a város terü-
 letén következő volt: közös hadseregbeli katona
 volt 973; 158 lóval, míg a honvédség-
 nél 624 ember volt 151 lóval. — Az összes
 létszám tehát 1597 emberből és 289 lóból
 állott. — Utóállított ideg-n illetőségű két
 ember.
Az adózó Debreczen. A múlt jan.
 hóban a lakosság által állami adó fe-
 jében befizetett a múlt évről 12063 frt;
 folyó évről 3172 frt 55 kr; késedelmi kamat
 326 frt 41 kr; összesen 15,562 frt 5 kr. Befi-
 zetett továbbá: hadmentességi díj 291 frt
 55 kr; fegyveradó 2 frt; idegen
 adó 762 frt 66 kr; idegen illeték
 229 frt 35 kr; végrehajtási költség 248 frt 93
 kr; járdá adó 109 frt 72 kr; közmunka vált-
 ság 5 frt; utadó 1226 frt 39 kr.
Iparügy. A rendőrfőkapitányság, mint
 I-ső fokú iparhatóság által a múlt hóban kü-
 lömböző iparágak önálló gyakorolhatására 30
 egyén látattott el ipar-igazolvánnyal. Munka-
 könyv kiadott 87 darab.
Hymen. Január hó a házasságok hó-
 napja szokott lenni. Az idén e hóban házasa-
 gára lépett ev. ref. 58 pár, róm. kath. 7 pár,
 ág. ev. 2 pár, izr. 2 pár, összesen 69 pár.
Nepesedés. A múlt héten városunk-
 ban született törvényes fiu 19, leány 22;
 törvénytelen fiu 2, leány 1. Az összes élve
 születtek száma 44. Ezzel szemben elhaltak
 32-en. A szaporodás 12.
Egészségügy városunkban. Janu-
 ár hónapban a közegészségi állapot kedve-
 zőbb volt, mint az ezt megelőző hónapban.
 Ragályos betegségek ritkábban fordultak elő s
 az influenza, mely a megelőző hóban nagy
 mértékben uralkodott, csökken. A megbete-
 gedések különben e hóban is leginkább influ-
 ezából s az ebből eredő bajokból állottak.
 Szórványon sanyaró és roncsoló torokból
 észleltetett.
Debreczeni törvényszék. Tegnap
 ítelt a kir. törvényszék Moldován Anna öröm-
 leány felett, ki gazdája Borus András szobájá-
 ból egy ezüst órat orozott el s azt zálogba
 tette. Egy hónapi fogházat kapott, mely ítéletbe
 bele nyugodott.
Lassan szaporodik Debreczen!
 A múlt, január hóban született városunkban
 összesen 204 gyermek. Ezzel szemben meg-
 halt 155 egyén A szaporodás tehát 49.
A közkórházban e hó elején 221
 beteg maradt ápolás alatt.
Kézgyesítő oktatás. A kézü-
 gyességi oktatásnak e tankerületben fejleszté-
 sére a társadalom örvendetes mozgalmat in-
 dított városunkban. Ez idő szerint már 300 a
 jelentkezők száma, kik az egyesületbe tö-
 mörülnek.
Esti lepkék. Az éjjeli lepke nem
 szereti a nappalt, az ő országa este kezdődik,
 ha a félig neptelen utcákon fejelelnak a gáz-
 lángok. Hanem a lepke, mely vakon rohan a
 fény-lángba, redesen megegeti a szárnyait.
 Biró József is ott ül a börtönben mert
 szereti élni s a mi a legnagyobb baj: hamar,
 gyorsan elni.
Csendélet. Az elmúlt január hóban
 a rendőrség által letartóztatott lopásért 124,
 emberölésért 2, összesen 137 egyén. Ezek kö-
 zül átadott az illetékes bíróságnak 13, a ren-
 dőrség által megbüntettetett 124. A városról el-
 toloncoltatott 35 vidékről 32, kényszer utle-
 vével kiutasított 27; összesen 94 csavargó.
Kitiltott koldusok. Egy rakás em-
 bert tiltott ki ma a rendőrség a városról, kik
 nagyon jövedelmöznek találják az állásukat s
 visszaválnak az emberek jó hiszeműségével.
 Dehát a mai világban még az ehenhalásra is
 engedély kell

* A debreczeni egyetem részére
 Fülöp Imre és Kertész Mihály ura kivén Hatvan-
 utca 5-ik tizedében a következő adakozások
 folytak be:

Mike Ferencz	10 frt (később fizet)
Özv. Ecsedi Istvánné	5 frt (később fizet)
Buray József	3 frt
Horváth Andras	1 frt (később fizet)
Özv. Deák Janosné	1 frt (később fizet)
Ifj. Bálint József	2 frt (később fizet)
Szántó Mihály	1 frt
Matkó János	1 frt
özv. Láposi Ferenczné	20 frt
Pető János	1 frt
Kovács Mihály	1 frt
Király Mihály	1 frt
Kovács Péter	2 frt (később fizet)
Balogh István	1 frt
Özv. Veres Istvánné	1 frt
Szathmáry Károly	50 kr
Kovács Istvan	50 kr
Szebenyi József	1 frt (később fizet)
Bajdó Jánosné	1 frt
Nagy Imre	50 kr
Tókes Sándor	1 frt (később fizet)
Palfi József	50 kr
Tóth Sándorné	50 kr
Szendrey István	50 kr (később fizet)
Szilágyi János	50 kr
Jóna Bálint	50 kr
Faragó Istvan	1 frt
Özv. Porcsin Sámuelné	1 frt (később fizet)
Posta István	1 frt
Kiss István	50 kr
Bör István	50 kr (később fizet)
Kovács Gábor	50 kr
Balogh Imréné	2 frt
Sarkadi Andrásné	50 kr
Nagy Sándor	50 kr
Kiss Gábor	50 kr
Szalay Sándorné	1 frt (később fizet)
Kerezi István	50 kr (később fizet)
Kozák Ferenczné	50 kr
Balogh József	50 kr
Mike Ferencz	2 frt
Kertész Mihály	5 frt
Kolb Jakab	2 frt
Vida József	25 frt (járadék kötvény- ben, még nem fizetett)
Az aláírt egész összeg	102 frt 50 kr vagyis 205 korona.
Befizetett	101 korona.
A gyűjtők fölkérk azon t. adakozókat, kik adományait eddigéle be nem fizették, hogy az aláírt összeget egy hét lefolyása alatt György Elek főiskolai pénztárnoknál fizessék be.	

Piacz külváros 1-ső tizedből a debre-
 czeni ev. ref. egyetemre adakoztak:

Bodnár György	2 korona.
Papicsák János	1 " 20 fillér
Szabó Ferencz	1 " 40 "
Kriger Mária	1 " 40 "
Hegedűs József	2 " "
Tódesi István	1 " 40 "
Erdélyi Péter	1 " 40 "
Géder András	1 " "
özv. Molnár Mihályné	1 " 40 "
Sallai István	1 " 80 "
Kovácsi Adolf	2 " "
Latinka János	1 " "
Szabó András	1 " "
Bagosi Péter	1 " "
özv. Bodnár Ferenczné	1 " 40 "
Borusz József	1 " 40 "
Rogge Venczel	1 " 40 "
Suba János	1 " 40 "
özv. Faragó Sándorné	1 " 20 "
Szalontai István	2 " "
özv. Kopányi Antalné	2 " 60 "
Brüll Mór	2 " "
Hulka Ede	2 " "
Csibi János	1 " 80 "
Budán Gábor	1 " 40 "
özv. Barna Józsefné	1 " 40 "
Munkácsi István	1 " "
Horváth Ferencz	1 " 40 "
özv. Banyai Dánielné	1 " 20 "
Kiss Ferencz	1 " 40 "
Összesen:	26 korona.

*** A ki a saját temetésére hivo-
 gat.** P o b u d a László volt katoná-zenés,
 az utóbbi időben Patzelt virág-kereskedésében
 alkalmazott szolgáló lakásán, miután lopási
 ügyben gyanúsítva volt, házmotózat tartott
 a rendőrség, de ott semmi gyanusát nem ta-
 láltak csak egy érdekes levelet négy címzés
 sel, a melyben P o b u d a értésükre adja a
 címzettnek, hogy ő megvált az élet-
 től s illő tisztesség tudással meg is hívja min-
 dannyójukat temetésére. A rendőrség körözi
 a szökevényt, — de ez ideig nem akadt
 nyomára.
Fogpiszkáló reklám. Ma-holnap
 csakugyan eljön az az idő, mikor a kopasz fej-
 ket is kibérelék »En Csillag Anna...«-féle-hir-
 detésekre. A reklám korát éljük valósággal s
 az embernek alig akad kezebe valami, a min
 ne találának reklám hirdetés. Egy értelmes czég
 most hirdetései tovatérjedésének egy új mód-
 ját találta fel, mely eddig még legalábbnánk
 szokatlan volt egy ideig. A Weber vendéglő
 asztalán most a fogpiszkálókon is hirdetések
 találunk.
Lövöldöző Romeo. Régi történet,
 ismeretes nagyon. Az ifjú szeretett egy lányt,
 ki nem viszonozta szerelmét. Az ifju felté-
 kenyésében fegyvert ragdolt: s ráolt a le-
 ányra. Szabó Miklóst, ki feltékenyében ra-

lőtt Simák Anna örömleányra s annak bal-
 arczát megsebesítette, a kir. törvényszék ember-
 ölési kísérletéért 9 havi börtönre ítélte. Védő
 ügyvéd a kir. ügyész az ítélet ellen felebbezést
 nyújtottak be.
Halálozások. Városunkban az el-
 mult héten meghaltak: Bakóczy László 4 hón.
 ref. tüdőbaj; Rozenfeld Sándor 8 napos, izr.
 göröcsök; özv. Halász Péterné 72 é. ref. agg-
 kór; Szekeres Sándorné 52 é. ref. szerviszív-
 baj; Szekeres Juliska 7 é. ref. bélgümőkór; Tóth
 Ágnes 23 é. ref. öngyilkosság; Nyári István
 1 é. ref. göröcsök; Nagy Erzsébet 1 é. ref. an-
 golkór; özv. Kovács Istvánné. 72 é. ref. agg-
 kór; Sárkány István 1 1/2 é. ref. torokgyík;
 Pocsaji József 58 é. r. k. tüdőhurut; Lókodi?
 ref. halvaszületet; Rácz Erzi 4 é. ref. gör-
 csök; Kocsmar Sándor 3 é. r. k. göröcsök;
 Tóth Julianna 10 é. ref. agylob; Varga La-
 jos 2 é. ref. velesz. gyeng; Csáthy Mária 7 é.
 ref. szervi szívhaj; Tóth Eszter 4 hón. ref.
 bélhurut; özv. Tolnay Ferencz 84. é. r. kath.
 aggkór; Buzas János 40 éves ref. tüdővész;
 Hazsin Anna 1. Margit 1 óra r. k. velesz.
 gyeng; Veisz Margit 7 hó izr. göröcsök; Len-
 te István 47 é. ref. tüdővész; Burai György 65
 é. ref. tüdővész; Kis János 4 é. ref. göröcsök;
 Biró Márton 25 é. izr. tüdőbaj; Csarkó Sándor-
 né 30 é. ref. tüdővész; Nagy István 3 hó
 ref. tüdőbaj; Lókodi Eszter 7 é. ref. agyhár-
 tyalob; Markus András 2 és fél év. ref. bél-
 hurut; Sarina Mihály 68 é. ág. ev. tüdővész.
Orgazdaság büntetetté 1 havi fog-
 ságra ítélte a debreczeni törvényszék Balog
 Mór, ki tudva lopott szénát vett cselédjétől.
 Vádolt az ítéletbe belényugodott

Felhívás a magyar közönséghez!
 Ezredéves orsz. kiállításunk sikere érde-
 kében kérjük a nemzet minden számottevő té-
 nyezőjének támogatását. E kiállítás nem egy-
 szerű tarlatnak, látványosságnak van tervezve,
 mert a magyar nemzet ezer éves multjának
 képezi beszámolóját s ez a beszámoló nem le-
 het másolata az ugynevezett mutatványos kiál-
 litásoknak, melynek egész sorozata követte
 egymást az utolsó évtizedben.
 Kell, hogy ez alkalommal kulturánknak
 méltó hely jelöltessék ki Európa művelődés-
 történetében, kell, hogy bemutassuk iparun-
 kát, művészetünket, közgazdaságunkat a maga
 egész teljességében, minden számottevő ténye-
 zőjével egyetemben, kell, hogy most megmu-
 tassuk Európa nemzeteinek, hogy az államal-
 kotó magyar nemzet ereiben pezsgő egészsé-
 ges vér kering.
 A nemes versengés megindult ország-
 szerte. A vagonos iparos, a ki áldozatokra
 képes, ott lesz termelése és munkája javával;
 de ott lesz a kevésbé tehető, jeles iparos
 is, mert a nemzeti munkának ő is lelkes té-
 nyezője és ámbár áldozatokat kell hoznia,
 nem maradhat el, mert elmaradásával nem
 volna teljes, nem volna hűség a magyar
 kultúra bemutatott képe.
 És e helyen appellálunk a nemes ma-
 gyar közeposztályra, a lelkes közönségre. Já-
 ruljon hozzá ő is a nemzeti verseny sikere-
 hez s hozza meg áldozatát a nagy czél sikere
 érdekében.
 Nem olyan áldozatokról van szó, melyek
 a társadalmat nem illetik. Kérjük, hogy szük-
 ségleteinek fedezésével a kiállítás előtti évek-
 zetében lakó jelesebb magyar iparosokra, kér-
 jük, hogy rendeljen olyan tárgyakat, a mely-
 ket az illető iparos az alkalomhoz méltó fi-
 gyelemmel készítsen el és a nemzeti kiállítá-
 sra felküldvén, vele mű és kézműiparunk ma-
 gas színvonalát kidomboríthassa.
 Az áldozat valóban oly csekély, hogy
 minden hazafinak meg kellene azt hozni. Egy-
 egy luxus-buvardarab, egy műipar czikk, min-
 den művelt család szalonjában elkél s kiál-
 tás nélkül is kereslet tárgyat képezi; annál
 inkább hisszük hát most, mikor a legneme-
 sebb ügy támogatásáról van szó, hogy a
 magyar közeposztály sietni fog megrendelé-
 seivel a jeles, de kevésbé tehető iparosság
 segítségére s megmenni őt attól, hogy ambi-
 cziójának tárgyat, munkája javát, esetleg fi-
 gyemen kívül hagyja a kiállításokat csak fu-
 tolag attekintő közönség.
 Főurainkat, főpapságunkat, nagybirtoko-
 sainkat bár ne kellene külön felhívunk ez
 alkalomra. Nekik adatott meg első sorban, —
 hogy Mecénásai legyenek a magyar iparnak s
 az ő bőkezű partfogatásuk tekinél lehetővé,
 hogy iparunkat bemutatásuk azon a magas
 színvonalon, a melyre a külföld műiparát is
 emelte a Mecénások támogatása.
 Ma még hosszú idő van a kiállításig s ez
 a kérelem, még korainak tetszhetik sokak
 előtt. De hogy megtesszük már most, annak kü-
 löns óra, hogy egyrészt iparosságunkat fi-
 gyelmeztessük, hogy a nemes magyar társa-
 dalomban segélyt fog találni, — másrészt,
 hogy ideje legyen munkája versenyképességéről,
 jérségeről és jó üzleséről meggyőzni azt a
 társadalmat, melytől támogatást vár.
 Szóval az iparosnak lesz ideje keresni a
 megrendelői tetszését s a megrendelőnek van
 alkalma kiszemelni azt az iparost, a kit támo-
 gatására méltónak talál!
 Mi bizunk a magyar iparban és a magyar
 társadalomban egyarant.
 E bizalommal vagyunk hazafias tisztel-
 tettel, Budapest, 1894. jan. végén.

Az »Iparosok kiállítási nagybizottsága«
 megbízásából:
 megyeri Krausz Lajos
 elnök.
 Thék Endre
 alelnök.
 Ifj. pókai Kölber Fülöp
 alelnök.

Irodalom és művészet.
A Vasárnapi Ujság. február 4-iki
 száma 17 képpel, s a következő tartalommal
 jelent meg:
 »A szerb válság« (Sándor szerb király,
 Milán és Natalia legújabb arczképeivel.) Stra-
 usz Adolftól. — Kötlemények: »Verőfényben.«
 Hegedűs Istvántól: »Karnevál halálán.« Tele-
 kes Bélától. — »A nagy ellenség.« Elbeszélés
 Irta Jókai Mór. — »Erkel Ferenczről.« Id
 Ábrányi Kornéltól. — »Gróf Andrássy Gyula
 mauzoleuma.« (Képpel.) Kovács Dénestől. —
 »Munkácsy Mihályról.« (Képpel.) Munkácsy Mi-
 hály a műtermében, a mint a »Honfoglalás«
 című festménye befejezésén dolgozik.) Pekár
 Gyulától. — »Két világ.« Jakobsen J. P. el-
 beszélése. Fordította Baján Miksa. — »Páva
 a varjuval.« Elbeszélés, Irta Mikszáth Kál-
 mán. (Kinnach László rajzaival.) — »Harpa-
 gonok.« — »Lászlánkó-verseny nők között.«
 (Képpel.) — »Olaszországi zavargások.« (Ké-
 pekkel.) 1. A székesegyház Palermóban. 2.
 Carrara város. 3. Felkelők toborzása a bá-
 nyások közt.) — »A forradalom Braziliában.«
 (Képpel.) — »Nemzeti színház.« — »Párisi
 divatlevél.« (Divatképpel).
 »Irodalom és művészet.« »Közintézetek
 és egyletek«, Sakkjáték, Képtalányok stb ren-
 des rovatok.
 A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára ne-
 gyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal
 együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Tár-
 sulat kiadójavaltalban (Budapest. egyetem ut-
 cza 4. sz.)
TÖRVÉNYSZÉK.
A halálraítéltek vivisectiója.
 Ohio északamerikai államban a halálra ítélt
 gonosztevőket a jövőben vivisectió kísérle-
 tekre fogják felhasználni, tudományos czélból.
 Fawl képviselő legalább törvényjavaslatot
 terjesztett be az állam törvényhozása elé eb-
 ben az értelemben. Az eszme népszerűvé te-
 tele érdekében a legelőkelőbb agitációz fejtik
 ki egész Ohioban; a körlevelek és röpiratok
 egész özőne igyekszik megértetni a közönség-
 gel a vivisectió roppant előnyeit. — A tör-
 vényjavaslat eltűrti az akasztást és elrendeli,
 hogy a halálraítéltek elkabítandók úgy, hogy
 fájdalom nélkül keté lehessen fűrészelni a
 koponyájukat s fel lehessen nyitni a mel-
 löket és így módon meglehessen figyelni az
 agy, a szív és minden más belső szerv mű-
 ködését.
Kegyelem Tomics Jásának. To-
 mics Jása, az emberölés miatt feyházbanlevő
 szerb agitátor legközelebb kegyelmet kap. Első
 kegyelmi kérvényt, amint tudva van, visszata-
 utasították, és tudvalóleg az is, hogy azt a
 szerb női küldöttség, melyet dr. Visontai
 Soma, Tomics védője, a király elé akart ve-
 zetni, nem is fogadta az uralkodó. Most a
 védő újabb kegyelmi kérvényt adott át Szi-
 lágyi Dezső igazságügyminiszternek, aki meg-
 ígérte, hogy a kormány Tomicsot meg kegyel-
 mezésre ajánlja a koronának.
Közgazdaság.
**A mezőgazdasággal és erdő-
 szesztel foglalkozók nyugdíj inté-
 zete.** igazgatósága február 1-én Máday Izi-
 dor elnöklete alatt ülést tartott. Az igazgató-
 ság elé terjesztett jelentésből kitűnik, hogy a
 nyugdíjintézetnek 137 tagja van. A biztosított
 nyugdíj járadék összege 157 ezer korona,
 ennek megfelelő évi díj 23941 korona 63
 fillér. Az alapítóke gyarapítására befolyt ado-
 manynokban 1265 korona 40 fillér. A befolyt
 díjak és késedelmi kamatok valamint az ala-
 pitványok és adományok értékpapirokba és
 ideiglenesen takarékpénztári betételekben he-
 lyeztettek el; gyümölcsözőleg összesen 25520
 korona 40 fillér. Jelentik továbbá, hogy új-
 jabbban csatlakozásra felhívtak az erdőszeti
 alkalmazottak és az országos állatorvosi egy-
 let tagjai, továbbá úgy az összes főpapokhoz,
 nagybirtokosokhoz, nagybirtokok haszon élve-
 zőkhöz, fekvő vagyonnal bíró erkölcsi testüle-
 tkehez, felhívás és kérelem intézettel, hogy a
 gazdasági és erdőszeti nyugdíjintézet alapító-
 kéjének gyarapításához járulni, alapítvány-
 ikkal kegyeskedjenek. — Az intézetnek ez évi
 kezelési költség előirányzata, mely részben a
 segély egyesülettel közös, 5830 frtban állapít-
 tott meg.
Szerkesztői üzenet.
 Jenev Jonő urnak, helyben. A hozzánk bekül-
 dött tollrajzok igen csinosak s bármely éleclapnak dí-
 szére válnának. Azon kérdésre azonban, hogy lehet-
 séges lenne-e Debreczenben éleclapot indítani: nem-
 mel feleltünk. Többszöri sikertelen kísérlet behizonyi-
 totta már, hogy Debreczenben, hol még nagyon érzé-
 kenyek az emberek, éleclapot fenntartani ez idő szerint
 nem lehet.
 »Kiváncsy«, helyben. A kérdezett, kitől több
 hangulatos költemény jelent meg lapunkban, joghall-
 gató a debreczeni főiskolában. Költeményeit — önálló
 kötetben — még nem adta ki.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 ft. — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 lésény a szerkesztőségbe (Főtér 1828. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos Könyvkereskedésben
 és a kiskönyvtárban (Főtér 1828. sz.
 alatt.)

A magyar írók.

Hála Istennek, már oda é
 nemzetünk is, hogy megérti az
 istentől kiválasztott embereket,
 szor anyagi küzdelmekkel, lelki
 makkal, sokszor névtelenül, ism
 küzdenek a magyar kultúra,
 nemzeti irodalom fejlesztésén és
 idealizmusától, szívök legszente
 meitől vezéreltetve hirdetik az
 pet és igazat versben és próz
 édes érzést kelt minden szívb
 a realizmus fagyasztó szele m
 nem dermesztett, mely még
 eszményekért és lelke szárnyai
 tépte a mindennapi élet ken
 Föllekesül az ember, szent
 kapja meg egész isteni val
 látja, hogy a magyar nemzet
 megérteni köllőit, íróit és azok
 véseiben a nemzeti géniusz bi
 mes szárnyalását látja. Az a ne
 szellemi tőkének gyarapító
 azoknak kenyeret ad, inséges
 ban fölségeli, betegségekben
 ha meghalnak megkönyezi, el
 és sirjuk virágot ültet, sif
 koszoruzza — az a nemzet
 azt el nem sodorja a népek
 ben zugó vihar, nem borul
 feledés szemedője. A magyar
 keleti faj tulajdonságával és
 vel ápolja a multak regéit, m
 dait, dalait; az új korszak küz
 a haladás fenlobogó zászlaja
 kén küzd és alkot új irányo
 méket a szellemi életben u
 gyakorlat terén. Ez a tulajdo
 rázza meg azt, hogy írói, kö
 dósai iránt mindig nagy sz
 tisztelettel viseltetett s hogy
 nyilvánulását kiterjedtebb al
 jezésre nem juttatta, oka az
 turája, irodalma, csak az uja
 fejlődött s érte el a nyugoti
 vonalát. Ezelőtt még elege

A „DEBRECZEN” TÁR

Szobrot a nagyokna

Borongtok a jelennek törpeségén,
 Jertek velem, a multhoz fordulok.
 A hol fölöttök a dícsők, a bátrak,
 És fölszillog mártírkoszorújuk.
 Hozzuk vissza a multak bizkeségét
 S attól dobogjon honfi-szívetek,
 Hevüljön a sivár kor nemesedéke.
 — A nagyoknak szobrot emeljétek!

Busan merengtek a romló jelenben
 Konczért futó önzó küzdelmekben.
 S fásult szívvel látjátok, mint omol
 Az igaz kiadók porba védtelen.
 Megalkuvók hajszáján összetörve
 Az ideál lerogy elöttetek.
 Idézzétek föl a mult óriásit.
 — A nagyoknak szobrot emeljétek!

Föl, föl a sírból, föl, ti óriások!
 Jelöljétek meg újra utaink.
 Magyar földben nincs bélys nyugod
 A szabad eszmék újabb harca int.
 Lássuk: kik voltunk és megemlegess
 Apáink, a ti fényes nevetek,
 Mi, kik vagyunk csak széthzó par
 — A nagyoknak szobrot emeljétek!

Óh, földobog még egy-egy hü magy
 S egy-egy igaz kebel még fölökog.
 A nagy csatába vissza-vissza
 Győzelmi zászló még fönmen lobog.
 És meggyalánzi merik azt a zászlót.
 Melyért ti, hősök, bátran estetek.
 Föl, föl a sírok csendes üregéből!
 — A nagyoknak szobrot emeljétek!

A kik elestek a véres mezőkön,
 Kiken keresztül gázolt a halál
 Félig kivívott nagy csaták tüzeiben

Pályázati hirdemény.

626/1894.

Debreczen szab. kir. város méntöki
 hivatalánál úgy az építési, mint a köz-
 lekedési és csatornázási szakosztálynál
**1894. év márczius hó 1-ső nap-
 jától** havi 100—100 ft díjazás mellett,
 egy építész illetve egy méntök fog ide-
 iglensé mntőségben, azonban legálabb
 egy évig, alkalmazatni.
 Felhívatalnak az ezen ideglensé áll-
 sokra pályázni kívánók, hogy képestül-
 sóket s gyakorlatukat igazoló okmányok-
 kal felszerelt kérvényeiket, a város pol-
 gármesteri hivatalánál a folyó

1894. év február 20-ik napjáig

okvelel nyultsák be, mert később beér-
 kezendő kérvények, figyelembe vételni
 nem fognak.

Megjegyzétek, hogy fővárosi méntök
 képestülés és gyakorlati bíró egyének
 előlben fognak részvételni.
 Kelt Debreczen sz. kir. város taná-
 csának, 1894. évi február hó 1-ső nap-
 ján tartott üléséből.

A városi tanács.

(61)

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos
 jegyzések febrár 5. — Buza 6szre 7.58
 pénz, 7.60 áru, tavaszra 7.33 pénz, 7.35 áru.
 Tengeri 1894. máj.—jun.—ra 4.80 pénz, 4.81 áru
 Zab tavaszra 6.74 pénz, 6.75 áru. Káposzta-
 reepe aug.—szept. — pénz, — áru.
 A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

február 3.
 a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1
 Öreg nehéz (páronként —400 kilgron felüli súlyban)
 47¹/₂—48¹/₂ — 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilg-
 súlyban) 47.—48¹/₂ — 3. Fialat nehéz (páronként 320
 kilgron felüli súlyban) 50¹/₂—51 — 4. Fialat közép (pá-
 ronként 251—320 kilgr. súlyban) 49¹/₂—50. — 5. Fialat
 könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban) 48.50
 49. — II. Magyar szedett: . Nehéz (páronként 280
 kilgron felüli súlyban) 47.50—48.50. Közép (páronként
 220—280 kilgr. súlyban) 47.50—48¹/₂. 8. Könnyű (pá-
 ronként 280 kilgrig terjedő súlyban) 47.—48. — III.
 Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 320 kilgron felüli súlyban)
 47.—48. — 10. Közép (páronként 250—320 kilgr. súly-
 ban) 47.—48. — 11. Könnyű (páronként 220 kilgrig ter-
 edő súlyban) 45—46.—. Sertés létszám: febr. 2-ik
 napján volt készlet 114,997 darab.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
 Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
 Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
 (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Birtok bérbeadás.

Balmaz-Ujváros (Hajdu-me-
 gyre) határában egy

3500 holdas birtok

albérlébe vehető.

Bővebb felvilágosítást nyújt
 a Közgazdasági-bank igazga-
 tója Debreczenben. (55.)

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Kedden, febr. 6-án:

Becsület.

— Dráma. —

Szerdán és csütörtökön, febr. 7-én és 7-án:

Figaró házasság.

Pénteken, febr. 9-én:

A primadonna.

Szombaton, febr. 10-én:

Mathuzsálem herceg.

— Operette. —

VASUTI MENETREND.

1893. október hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest—Nagy-Várud felé	reggel 8 ó. 40 p.	déli 12 ó. 36 p.	este 10 ó. 31 p.
Csak Nagyvárad felé	délután 3 ó. 32 p.	délután 3 ó. 51 p.	este 8 ó. — p.
Szatmár felé	éjjel 3 ó. 05 p.	délután 8 ó. 45 p.	délután 3 ó. 58 p.
Miskolcz felé	este 8 ó. 05 p.	reggel 5 ó. 48 p.	reggel 6 ó. 04 p.
B.-Szt.-Mihály felé máv-ról	vásártérről 6 ó. 04 p.	máv-ról délután 3 ó. 37 p.	vásártérről 3 ó. 50 p.
F.-Abony és Polgár felé máv-ról	vásártérről 5 ó. 00 p.	vásártérről 5 ó. 13 p.	F.-Abony és Polgár felé máv-ról délután 4 ó. 03 p.
F.-Abony és Polgár felé máv-ról	vásártérről 4 ó. 15 p.		

Debreczenbe érkezik:

Debreczenbe N.-Várud-P.-Ladány felől reggel	2 ó. 40 p.	Budapest felől délután 3 ó. 31 p.	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
Csak Nagyvárad felől reggel	7 ó. 41 p.	Szatmár felől délután 12 ó. 16 p.	este 10 ó. 16 p.
Miskolcz felől reggel	8 ó. 07 p.	déli 12 ó. 06 p.	este 7 ó. 20 p.
Büd-Szent-Mihály felől vásártérről reggel	8 ó. 03 p.	máv-ra 8 ó. 17 p.	vásártérről este 7 ó. 40 p.
F.-Abony s Polgár felől vásártérről délután	5 ó. 11 p.	máv-ra 5 ó. 25 p.	F.-Abony és Polgár felől vásártérről reggel 7 ó. 44 p.
F.-Abony és Polgár felől máv-ra	8 ó. — p.		

Budapestről—Debreczenbe indul:

Személy-vonat reggel	8 óra 25 pkor.
Gyors-vonat délután	2 óra 10 pkor.
Személy-vonat este	7 órakor.
Gyorsvonat este 9 óra 15 perczkor, mely Püs- pökladányban utóli a Budapestről este 7 órakor induló személyvonatot.	
(Egységes vasuti- — zóna — idő szerint.)	

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
 teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

**ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a »DEBRECZEN« czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEJYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bíróági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.